

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Dier- en Veehouderij en AD Melkveehouderij van de Hogeschool Van Hall Larenstein

Gegevens

datum	Naam instelling	:	Hogeschool Van Hall Larenstein
31 oktober 2016	Naam opleidingen	:	hbo-bachelor Dier- en Veehouderij (240 EC)
onderwerp	Datum aanvraag	:	29 april 2016
Besluit	Graad opleiding	:	Bachelor of Science
accreditatie hbo-bachelor	Variant opleiding	:	voltijd
Dier- en Veehouderij van de	Extra	:	Associate degreeprogramma Melkveehouderij (120EC)
Hogeschool Van Hall Larenstein	Afstudeerrichtingen	:	Melkveehouderij (Nederlandstalig te Leeuwarden); Toegepaste Dierwetenschappen / Applied Animal Science (Nederlandstalig te Leeuwarden – Engelstalig te Velp); Equine Sports and Business (Engelstalig te Velp)
(004827)			
ons kenmerk			
NVAO/20162314/LL			
bijlagen	Locaties opleiding	:	Velp, Leeuwarden
2	Locatie AD	:	Leeuwarden
	Datum goedkeuren		
	panel	:	26 oktober 2015
	Datum locatiebezoek	:	21 januari 2016
	Datum visitatierapport	:	April 2016

Beoordelingskaders

Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2014, nr 36791) alsmede het kader beoordeling bestaande associate-degree programma. (Stcrt.2014, nr.9834).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

In januari 2016 is de bestaande hbo-bacheloropleiding Dier- en veehouderij/Animal Husbandry (DV-AH) van Hogeschool Van Hall Larenstein (VHL) bezocht door een visitatiepanel van NQA. Het betreft een voltijd bachelor-opleiding en een voltijd AD-opleiding

Pagina 2 van 6 Melkveehouderij. Het panel beoordeelt de bacheloropleiding en de AD-opleiding beide als voldoende.

De opleiding DV-AH wordt aangeboden op de locaties Leeuwarden en Velp. In Leeuwarden volgen studenten de Nederlandstalige bacheloropleiding DV-AH of de AD-opleiding Melkveehouderij. In Velp is het onderwijs Engelstalig en gericht op paardenhouderij en veehouderij met een internationaal karakter.

De opleiding is, na de ontvlechting van Van Hall Larenstein van het Wageningen UR concern, gestart met een nieuwe opzet van de organisatie, het beleid en van de onderwijsinhoud. De nieuwe propedeuseprogramma's zijn in 2015 ingevoerd. Vanaf 2016-2017 zullen geleidelijk de andere studiejaren volgen.

Beoogde eindkwalificaties

De eindkwalificaties DV-AH zijn helder omschreven en duidelijk gerubriceerd per major. De sets eindkwalificaties zijn passend voor de majors en het gewenste bachelorniveau. De set competenties en de profilering van de AD-opleiding (ondernemerschap in de melkveehouderij) kunnen naar mening van het panel worden aangescherpt met duidelijker referentie aan niveau- indicatoren, bijvoorbeeld van de short cycle Dublindescriptoren. De opleiding is regionaal, nationaal en internationaal actief in de verificatie van de eindkwalificaties en de afstemming met het beoogde werkveld. De opleiding ontvangt voor standaard 1 het oordeel goed. De AD-opleiding ontvangt het oordeel voldoende.

Programma

Het panel heeft in Leeuwarden en Velp opleidingsprogramma's aangetroffen met een sterk praktijkgerichte opzet en een gedegen kennisbasis. Het programma in Velp heeft een sterke internationale focus. De diepgang is goed en er is ruim oog voor actualiteiten. De gehanteerde literatuur is op orde. Er is een sterke focus op melkveehouderij en op de paardensector. De banden met het werkveld zijn eveneens goed. Studenten werken aan concrete praktijkopdrachten en leveren bruikbare beroepsproducten. De aandacht voor praktijkgericht onderzoek is groeiend en zal in samenwerking met de lectoraten verder worden uitgebouwd. De praktijkgerichtheid is terecht een trots van de opleiding. Het nieuwe curriculum staat in de propedeuse en zal de komende jaren verder uitrollen. Het panel is positief over de nieuwe curriculumopzet. De opzet met major/minorstructuur en de keuzeruimte daarin is duidelijk voor betrokkenen en de samenhang in de curricula is de laatste tijd, met de afstemming tussen de beide locaties, verder versterkt. Dit proces verloopt goed en verdient verdere doorgang.

Het programma is gevarieerd en biedt met de praktijkgerichtheid een uitdagende leeromgeving. Studenten hebben ruim de mogelijkheid om de competenties en eindkwalificaties te behalen. De studeerbaarheid is goed en er is extra aandacht voor studenten die meer uitdaging of juist meer begeleiding nodig hebben. Het panel ziet een positieve ontwikkeling in het programma en bijkomend in de samenwerking tussen docenten en tussen de locaties.

Het panel constateert dat de opleiding gericht investeert in maatregelen om de instroom en aansluiting op de vooropleidingen te verbeteren, ook voor studenten met een functiebeperking. De opleiding is recent gestart met een bescheiden instroom van studenten uit India in het derde studiejaar. De opleiding geeft daarbij specifieke aandacht aan de selectie en toelating, aansluiting tussen het programma in India en in Nederland, de opvang

Pagina 3 van 6 en begeleiding van de studenten. De studenten moeten in de afstudeerfase aan dezelfde criteria voldoen als de reguliere bachelorstudenten. Het panel beveelt aan om deze studieroute duidelijker te positioneren en explicieter aan te geven wat de meerwaarde voor Van Hall Larenstein van deze opleiding is. De bacheloropleiding DV-AH en de AD-opleiding Melkveehouderij ontvangen voor de standaarden 2, 3, 4 en 5 het oordeel voldoende.

Personeel

Het onderwijs wordt op beide locaties verzorgd door enthousiaste en vakinhoudelijk competente docenten. De docenten hebben goede contacten met de beroepspraktijk om het programma praktijkgericht vorm te geven. Aandachtspunten zijn het doorzetten van de samenwerking tussen de locaties bij de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijs, de scholing op het gebied van toetsing en de beheersing van de Engelse taal. De bacheloropleiding DV-AH en de AD-opleiding Melkveehouderij ontvangen voor standaard 6 het oordeel voldoende.

Voorzieningen

De huisvesting en materiële voorzieningen voldoen voor de onderwijsuitvoering en het oefenen van praktische vaardigheden. De Dairy Campus biedt goede mogelijkheden voor praktijkonderwijs. In Velp bouwt de opleiding aan een netwerk van veehouders en bedrijven in de regio. Aandachtspunten zijn de verbetering van ict-systemen en de toegankelijkheid van literatuurcollecties via de mediatheek. De opleiding heeft oog en zorg voor de studenten en er zijn veel directe contacten tussen student en docent. Er is extra aandacht voor de begeleiding van studenten met een functiebeperking. Dit gaat gepaard met gericht beleid en extra middelen. De bacheloropleiding DV-AH en de AD-opleiding Melkveehouderij ontvangen voor de standaarden 7 en 8 het oordeel voldoende.

Kwaliteitszorg

De opleiding houdt systematisch evaluaties over de onderwijskwaliteit, de aansluiting op het werkveld en de tevredenheid van studenten en van het personeel. De PDCA-cyclus wordt gehanteerd en gesloten. Verbeteringen zijn ingezet. Het panel heeft het vertrouwen door de motivatie bij het management en de docenten om vernieuwingen door te zetten. De bacheloropleiding DV-AH en de AD-opleiding Melkveehouderij ontvangen voor standaard 9 het oordeel voldoende.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding heeft een helder systeem van toetsing en beoordeling. De toetsen zijn qua inhoud en opzet van voldoende kwaliteit. In het laatste jaar zijn grote en goede stappen gezet in nieuwe toetsprocedures. Er is geïnvesteerd in professionalisering van beoordelaars, in de versterking van de toetsinstrumenten en in de onderlinge kalibratie van werkwijzen en beoordeling. Het gebruik van toetsmatrijzen en rubrics moet nog verdere doorwerking krijgen in de hoofd- en afstudeerfase. Het panel heeft respect voor het vele werk dat sinds 2014 is verzet.

De afstudeerdossiers laten zien dat de bachelor- en de AD-studenten het gewenste niveau behalen en de eindkwalificaties realiseren. De begeleiding en de beoordeling is in de afstudeerfase versterkt. De resultaten daarvan zullen zichtbaar worden in een volgende lichting afstudeerwerken. Het panel heeft het vertrouwen dat de ingezette lijnen worden doorgezet mede gezien de proactieve houding van de opleiding. Over het functioneren van stagiairs en alumni in het werkveld oordelen alle betrokkenen positief. De bacheloropleiding

Pagina 4 van 6 DV-AH en de AD-opleiding Melkveehouderij ontvangen voor de standaarden 10 en 11 het oordeel voldoende.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel.

Besluit

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool Van Hall Larenstein te Velp in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 19 september 2016 naar voren te brengen. Bij e-mail van 28 september 2016 heeft de instelling van deze gelegenheid gebruik gemaakt te reageren. Dit heeft geleid tot een tekstuele aanpassing.

De NVAO besluit dat accreditatie wordt verleend aan de hbo-bachelor Dier- en Veehouderij (240 EC; variant: voltijd; locaties: Velp, Leeuwarden) en Associate degreeprogramma: Melkveehouderij (120 EC; locatie: Leeuwarden) van de Hogeschool Van Hall Larenstein te Leeuwarden, Velp. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Melkveehouderij (Nederlandstalig); Toegepaste Dierwetenschappen/Applied Animal Science (Nederlandstalig en Engelstalig), Equine Sports and Business (Engelstalig). De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding en van de Associate degreeprogramma als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 31 oktober 2016 en is van kracht tot en met 30 oktober 2022.

De toevoeging 'of Science' wordt aan de graad bachelor toegevoegd indien ten minste 70% van de opleidingen binnen een cluster is geaccrediteerd na 1 januari 2012¹.

Den Haag, 31 oktober 2016

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ Stcr. 2013, 35337 en Stcr. 2015, 27438. De NVAO publiceert maandelijks een overzicht van deze clusters op haar website.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel Dier- en Veehouderij	Beoordeling door het panel AD Melkveehouderij
Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Goed	Voldoende
Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	Voldoende	Voldoende
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoende	Voldoende
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoende	Voldoende
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	Voldoende	Voldoende
Personeel	6. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.	Voldoende	Voldoende
Voorzieningen	7. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	Voldoende	Voldoende
	8. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	Voldoende	Voldoende
Kwaliteitszorg	9. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	Voldoende	Voldoende
Toetsing	10. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.	Voldoende	Voldoende
Gerealiseerde eindkwalificaties	11. De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	Voldoende	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende	Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

- Dr. ir. A. van den Pol-van Dasselaar MBA (*voorzitter*), lector Beweiding bij CAH Vilentum en senior wetenschapper bij Wageningen UR Livestock Research. Daarnaast is zij vennoot van een melkveebedrijf in Dronten.
- Ir. M.P. Cuijpers MPA, (*lid*) directeur van LTO Nederland;
- Ir. J. Van Outryve, (*lid*) landbouwjournalist – adjunct-hoofdredacteur Boer&Tuinder. Daarnaast is hij Lector Hogeschool Vives campus Roeselare;
- R. Baris, (*student-lid*) volgt de hbo-bacheloropleiding Dier- en Veehouderij bij Hogeschool Inholland.

Het panel werd ondersteund door Ir. M. Dekker (senior-auditor van NQA), secretaris (gecertificeerd).